

Тб. 99. О времени 1) въ, въ продолженіе, во время, въ теченіе: Презъ (въ) велики пости. *Кн. 79.* Колко хиляды лактіе исходва чловѣкъ прѣзь живота си. *Л. Д. 1869 р. 85.* Прѣзь зима-та (*зимой*) умрѣ стария му баца. *ib. 1875 р. 146.* Той бѣше съ насъ срѣщу тѣхъ прѣзь онази нощъ. *ib. р. 147.* Момченци сидѣлу пакъ призь цѣлѣтъ день гладну. *Ч. 250.* **Прѣзь нощъ** среди ноци, ночью: Че коѣ през нощ доходи Та менѣ глава отрѣза. *Д. 35, 34—35.* Нѣ понеже бѣше твърдѣ късно прѣзь ноца, царятъ оставилъ рѣшеніето си за другиятъ день да извърши сичко. *Х. 1, 96.* Прѣзь нощъ избѣгна изъ града. 2) *черезъ:* А за да не стане изново бръконія отъ 11-тъ минути, нарядили и за напрѣдъ да ся извърлятъ по три дни прѣзь всякы 400 години. *Л. Д. 1869 р. 2.* **Прѣзь срѣдъ** посреди: И едно малко поточе течеше прѣзь срѣдъ лжкытѣ. *Р. С. 58.* Та си бутна прѣзь срѣдъ бяло море. *Ч. 290.* **Прѣзь свѣтъ** далекіе края, другой конецъ свѣта: На наши-ты госпожи за сега донесъ отъ прѣзь-свѣта новы моды кумаша, цвѣти и помады. *Л. Д. 1870 р. 148.*

Презъ (*Мак.*) *предлогъ* безъ: „Ганьо льо віе презъ мене—бѣхте двамата, Снощи тѣ мама видеда“. *М. 213.*

Прѣзѣвамъ са *м. дл.* зѣваю: Не ся прѣзѣвай, ами си отварай очи-тѣ. *Л. Д. 1875 р. 157.* (*см. прозѣвамъ са*).

Прѣйдѣ Прѣйдамы (*Мак.*) *м. св.* заиду: „Дев ойко, тѣга голема! Въ градина си изниквало, За вода си овенало, Преидофъ да те навадамъ! *М. 473.*

Прѣйзпозденъ (*у Рак.*) *пр.* пренесподній: О! преизпозна злоба враговска! Сърдце злобливо гнжно грѣческо Водѣхъ Турцы в'земъ христенскъ! *Гн. 73.*

Прѣкаджѣ *м. св.* **Прѣкаджавамъ** **Прѣкаждамы** *м. дл.* окажу, оказиваю: Прѣкадилъ му трѣскъ-тѣ. *Ч. 213.* Мажытѣ или жената взима кадилница и прѣкадява съсъ темянь първо трапезѣтъ три пати, послѣ венчыкытѣ стаи. *Ч. 28.* Священникытѣ прикади пѣтът ѣ гробове. *Зк. 4.* Се ги майкѣя преливѣла, Преливѣла и плакала И теменецъ прекаждала И свехчица прицалѣла. *Пс. 2, 82 г. 163.*

Прѣкаленость *с. ж.* преувеличиваніе, чрезмѣрно стъ; крайность: Азъ видотегнахъ извжмѣра-та съ мон-тѣ прекалености. *Л. Д. 1875 р. 148.*

Прѣкаленъ *пр.* чрезмѣрный, преувеличенный: Прѣкаленъ свѣтець п Богу не е драгъ. *Ч. 213.* Родственна-та любовь захвана да става прикалена. *Зк. 65.* Англія откамы тамъ странѣ была много надырѣ, а на това было криво прѣкалено-то чуваніе на свободно-то самоуправленіе, по кое-то не бывало да ся насили народъ-тѣ да ся учи. *Л. Д. 72 р. 249.*

Прѣкалкѣ *м. св.* **Прѣкалкавамъ** *м. дл.* *черезъ* мѣру сдѣлаю, дѣлаю что либо (больше чѣмъ слѣдуетъ, чѣмъ принято), преувеличу-